

Helse- og atferdsundersøkelsen hos
Belgisk fårehund, groenendael

Oslo 09.03.2019

Forord

Helse- og atferdsundersøkelsen for Groenendael er nå ferdig. Denne rapporten er en kombinasjon av litt tekst og en del tabeller/diagrammer over forekomster av ulike sykdommer og atferds-egenskaper. Det er hovedfokus på viktige/ hyppig registrerte anmerkninger. Hvis en egenskap ikke er nevnt, vil det bety at det ikke er noen registreringer, eller at antallet registreringer er ubetydelig slik at en nærmest kan se bort fra forekomsten av den aktuelle “anmerkningen”.

Presentasjon av resultater

Resultatene er noen ganger oppgitt som prosenter og noen ganger som et antall. Besvarelser som er angitt i prosenter kan noen ganger gi et ganske grovt bilde. Spesielt vil det i **undergrupper** med lave tall kunne gi et feil inntrykk. Det kan f.eks. vise seg som veldig høye prosenter f.eks. «100%», men som faktisk bare består av en hund eller to- hvis det blir regnet ut i fra forekomsten av et spesielt symptom. Det kan eksempelvis være at 2 hunder hadde albueddsdysplasi og begge haltet (=100%). Det er åpenbart at slike prosenter blir svært usikre når tallene er lave. I slike tilfeller er det bedre å bruke de reelle tallene. Det er derfor spesielt viktig at en ser prosenter i sammenheng med antall hunder i gruppen som en uttaler seg om.

Ofte er det et hovedspørsmål (f.eks. om en hund har hatt en sykdom/sykdomsgruppe) og noen underspørsmål som er ment å spesifisere for de som har svart ja på hovedspørsmålet. I noen tilfeller vil ikke tallene stemme helt mellom totalantallet «ja» i hovedspørsmål og underspørsmål. Det kan skyldes at noen som har svart «nei» på et hovedspørsmål –likevel har svart på spesifiseringen i underspørsmålet. Likeledes kan antall anmerkninger i noen tabeller være høyere enn sumtallet under tabellen, særlig når det er mulig å krysse av på flere ting for samme hund. Et tenkt eksemel vises under

Sykdom	Antall
Hosting	3
Nysing	4
N (sum)	6

I dette eksempelet er det gitt anmerkning på 6 hunder; 3 hunder med hoste og 4 hunder med nysing. Siden det totalt sett er 7 anmerkninger på 6 hunder, betyr det at en hund har hatt anmerkning på både hosting og nysing.

Undersøkelsen er en oppsummering av eiernes besvarelser og gir forhåpentligvis et godt uttrykk for den reelle situasjonen i rasen. Vanligvis er det ingen grunn til å tro noe annet. Det går imidlertid

fram noen steder at alle ikke har svart på alle spørsmål. Årsaken til dette er uklart, man kan skyldes at en ikke finner et alternativ som passer.

Antall svar og svarprosent

I undersøkelsen kom det inn 235 besvarelser. Alle har ikke svart på alle spørsmål. Antallet svar varierer fra enkeltspørsmål til enkeltspørsmål, slik at summen av de enkelte svaralternativer ofte ikke vil summere seg til 235. Husk at det er hovedtrender vi ser etter for å få et inntrykk av hva som er vanlig på rasen.

Fordi det ikke finnes noen offisiell registrering av dødsdato for norske hunder er det ikke mulig å vite hvor mange levende hunder vi har for hver rase. Det er derfor vanskelig å få et godt bilde på svarprosenten på en undersøkelse som dette, fordi en ikke vet hvor mange som faktisk kunne ha svart. Likeledes er det svart på noen avdøde hunder for å få dødsårsaker. Fra 2008-2017 (siste 10 år) ble det registrert ca 747 Groenendael i NKK. Prosent svar **relativt til registreringstallene siste 10 år**, er ~35%. Dette er en meget god "svarprosent" som ligger over det mange raseklubber klarer å oppnå. Dersom det ikke en noe seleksjon av de som har svart (overvekt av de som er fornøyde, eller de som er misfornøyde) bør dette gi et meget godt inntrykk av situasjonen i rasen.

Dødsårsaker

For å få et bilde på dødsårsaker har det vært nødvendig at noen svarer på helse også på døde hunder. Det ble gitt opplysninger om 52 døde hunder som en oversikt over de vanligste dødsårsakene.

«Temperaturmåling»

Helseundersøkelsen er ment å gi en grov indikasjon på forekomsten av ulike sykdommer, og gi raseklubben en god oversikt over forekomsten.

Oslo 16.3.2019

Frode Lingaas

Generell beskrivelse (del 1)

Alder

Gjennomsnittsalderen på hundene i undersøkelsen var 5,7 år (161 levende hunder med opplysninger om alder). 11 hunder var under 1 år, 8 var ca 1 år og 13 hunder var ca 1,5 år.

Det ble gitt opplysninger om 51 døde hunder (med oppgitt alder). De oppnådde en gjennomsnittlig levealder på 8,5 år. Hannhundene (24 stykk) ble ca 7,5 år, mens tispene (27 stk) ble ca 9,8 år.

Hundens kjønn

Antall svar 235 (45,1% hannhunder / 54,9% tisper)

Kastrering

16,2 % av hundene var kastrerte

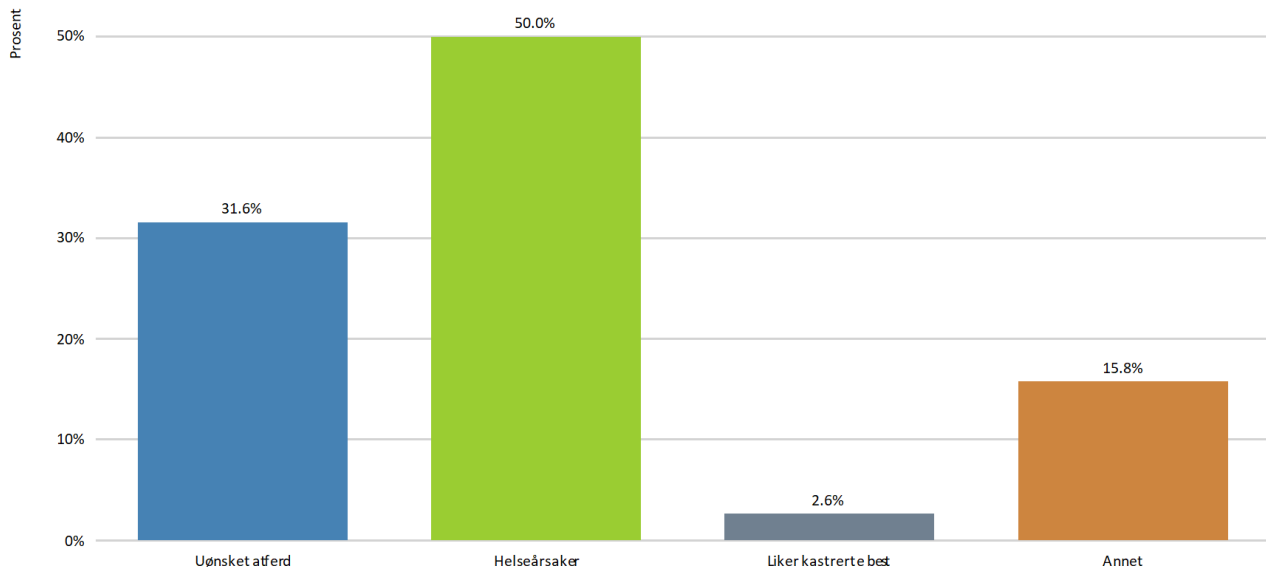
Ca 19% av hannhundene og ca 14% av tispene.

Kastrasjon-årsak-kjønn

Navn	Antall	Prosent
Uønsket atferd	5	13,9%
Helseårsaker	24	66,7%
Liker kastrerte best	1	2,8%
Annet	6	16,7%
N	36	

Antall

Flere hunder kastreres pga helseårsaker i forhold til uønsket atferd.

Hos begge kjønn var flertallet kastrert pga helseårsaker (tisper:12/17, hannhunder:12/19). 4 hannhunder og 1 tise var kastrert pga atferdsårsaker.

Fordelingen av oppgitte atferdsårsaker;

Navn	Antall
Ble lett opphisset	1
Aggresjon mot andre hunder	1
Bjeffing på andre hunder	0
Overdreven kjønnsaktivitet/ridning mm	2
Markerer inne	0
Angst/Separasjonsangst	1
Annet	3
N	5

Fordelingen av oppgitte helsesårsaker; Tisper

Navn	Antall
Hyppig innbilt svangerskap	0
Livmorbetennelse	11
Problemer i forbindelse med fødsel	0
Annet	1
N	12

Hundene ble kastret ved 3,4 års alder i gjennomsnitt. De som ble kastret pga atferd hadde en gjennomsnittlig alder på 2,8 år, mens de som ble kastret pga helse var 4 år i gjennomsnitt.

Helseårsaker hos hannhunder

Navn	Antall
Kryptorkisme/manglede testikler	5
Testikkelkreft	1
Annet	6
N	12

Kontakt og deltagelse i forskning?

Ca 90% av eierne kan kontaktes for spørsmål og majoriteten av eiere til de levende hundene er villige til å bidra med blodprøver eller svaber i forskningsprosjekter angående rasens helse/velferd.

Er det tatt blodprøve siste 3 år i forbindelse med mistanke om sykdom?

Det er tatt blodprøve i forbindelse med mistanke om sykdom fra 55 av hundene (~23,6%).

Når overtok du hunden?

Eget oppdrett - hatt hunden siden fødsel	27	11,5%
Overtok ved ca. 8-10 uker	107	45,7%
Overtok ved 2,5 - 5 måneder	42	17,9%
Overtok da hunden var 6-12 måneder	26	11,1%
Overtok da hunden var over et år	32	13,7%
N	234	

Hundens hold;

Navn	Antall	Prosent
Tynn	7	3,0%
Slank	61	26,0%
Middels/normal	147	62,6%
Litt overvektig	20	8,5%
Fet	0	0,0%
N	235	

Har hunden vokst opp med/levd sammen med flere hunder i husholdningen?

Navn	Antall	Prosent
Nei	86	36,9%
Ja, en hund til i huset	51	21,9%
Ja, flere hunder	96	41,2%
N	233	

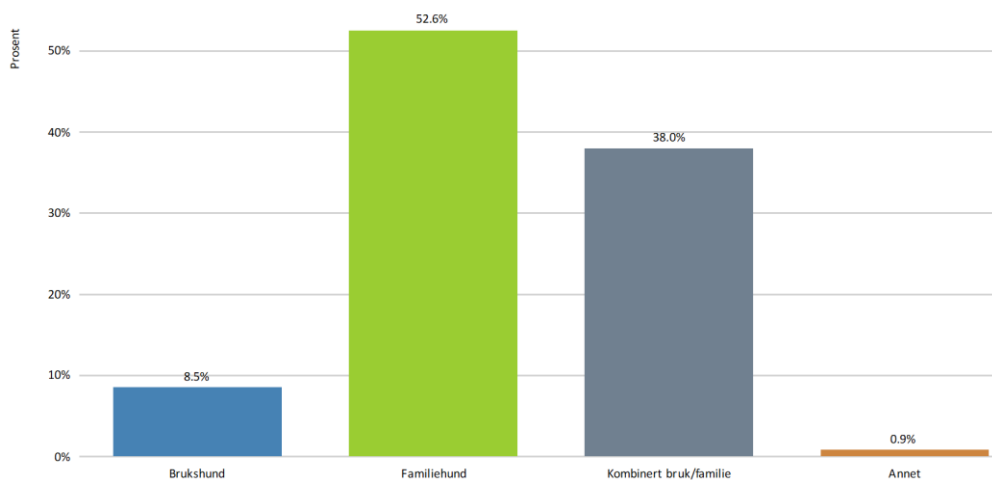
Har hunden vokst opp med/levd sammen med barn i husholdningen (2 kryss mulig)?

Navn	Antall	Prosent
Nei	136	58,1%
Ja, barn under 10 år	65	27,8%
Ja, barn over 10 år	62	26,5%
N	234	

Hvor bor hunden?

Navn	Antall	Prosent
I kennel	3	1,3%
Inne, mest i bur	0	0,0%
Inne, løs	195	83,7%
Inne, variabelt løs/bur	34	14,6%
Annet	1	0,4%
N	233	

Hovedbruksområde

Aktiviteter?

38% av eierne oppgir at de ikke driver med noen spesielle aktiviteter med hundene, aktiviteter for øvrig grå fram av tabellen under;

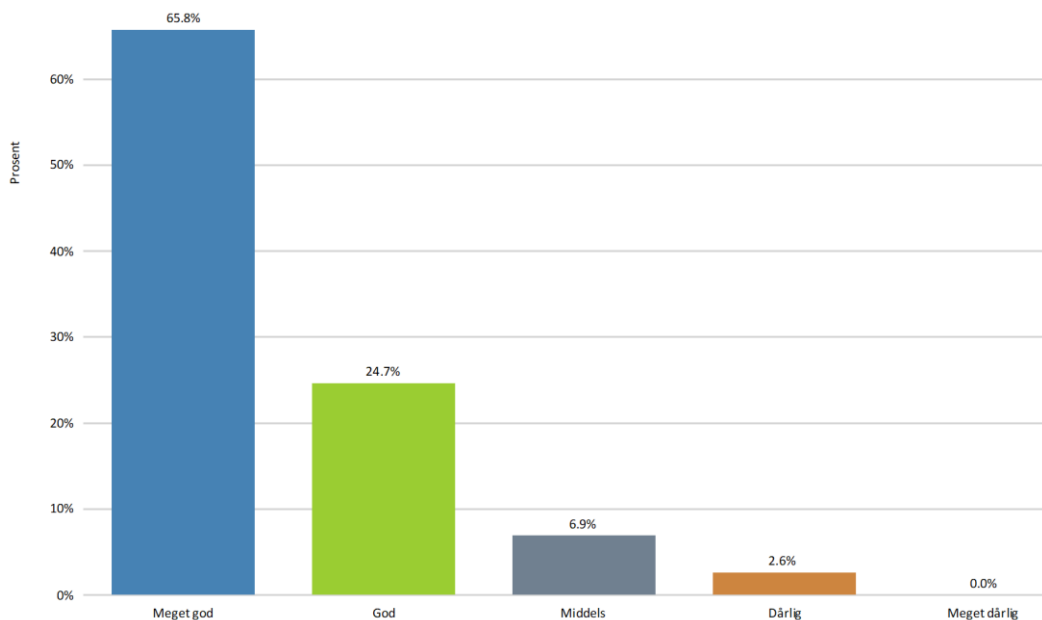
Navn	Antall	Prosent
Ingen spesielle aktiviteter	88	38,1%
Lydighet	85	36,8%
Rally-Lydighet	29	12,6%
Kreativ lydighet	9	3,9%
Redningsarbeid	12	5,2%
Bruks (spor-felt-søk-rapport-IPO)	64	27,7%
Jakt/apportering	2	0,9%
Blodspor/ettersøk	10	4,3%
Agility	32	13,9%
Utstilling	77	33,3%
Andre aktiviteter	49	21,2%
N	231	

Del II, Fysisk helse

GENERELL HELSE

Hvordan er hundens generelle helse?

384 svarte på spørsmålet om hundens generelle helse. 92,5% av eierne var godt eller meget godt fornøyd med hundens helse, mens 6,3% vurderte helsen til middels. 0,8 prosent karakteriserte helsen som dårlig/meget dårlig.

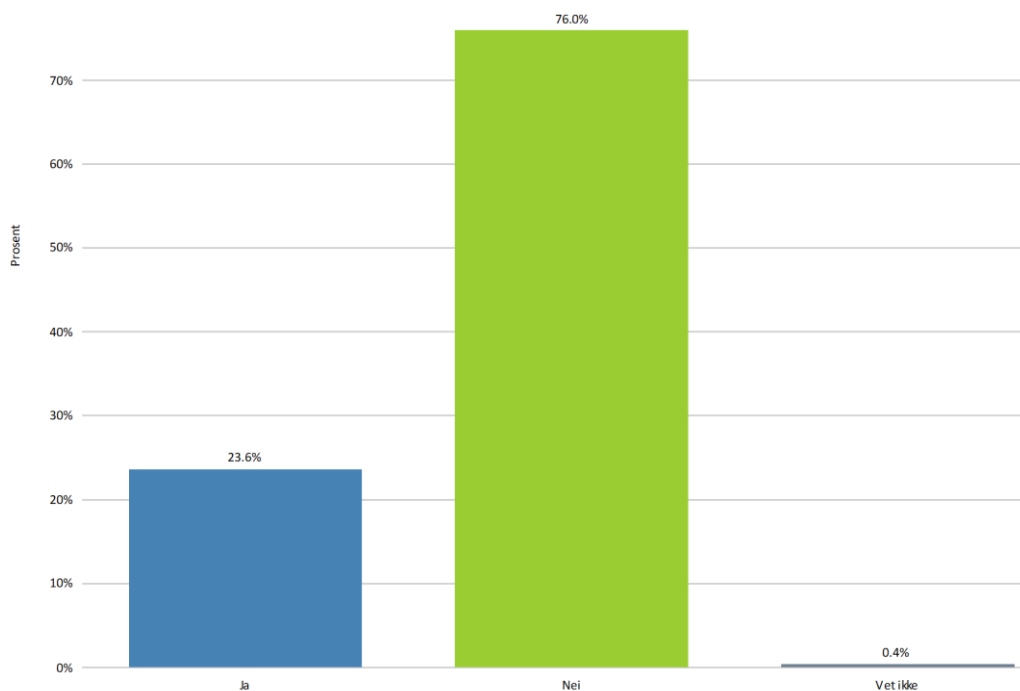

Navn	Antall	Prosent
Meget god	152	65,8%
God	57	24,7%
Middels	16	6,9%
Dårlig	6	2,6%
Meget dårlig	0	0,0%
N	231	

Hud, pels øre

Har hunden noen gang hatt problemer med hud/pels/øre? Symptomer kan f.eks være håravfall, hårløse flekker, kløe, utslett, eksem, kviser, blemmer eller skorper

23,6% responderte på at hunden har hatt problemer med hud/pels/øre

Det var mulig å merke av for kategoriene under, og resultatene er gitt etter hver kategori (antall hunder og prosent **av de 95 hundene som har spesifisert typen hudproblemer**;

Navn	Antall	Prosent
Hyppig hudbetennelse/eksem/utslett	3	5,0%
Hyppig ørebetennelse	2	3,3%
Har hatt ørebetennelse, men sjelden	11	18,3%
Kløe/hudirritasjon	30	50,0%
Hårløse flekker	6	10,0%
Røde eller såre poter	3	5,0%
Overdreven røyting/hårtap	2	3,3%
Analkjertelproblem	12	20,0%
Tilstoppet talgkjertel	1	1,7%
Hudsvulst	3	5,0%
Parasitter	5	8,3%
Furunkulose	0	0,0%
Byller mellom tær	0	0,0%
Annet	9	15,0%
N	60	

Det er registrert flest hunder med kløe/hudirritasjon, ørebetennelse, analkjertelproblem.

Allergi

Er hunden din diagnostisert med allergi/atopi?

234 har svart på dette spørsmålet. Bare 5 hunder har påvist allergi ved blodprøve, 3 eiere tror dette på bakgrunn av symptomer.

Hvilke symptomer på allergi/atopi har hunden din? (flere svar mulig)

De fleste hundene med mistanke om allergi viser kløe/labbebiting, ørebetennelse og hudbetennelse.

Navn	Antall
Gjentatte ørebetennelser	0
Gjentatte hudbetennelser	2
Kløe/labbebiting	4
Diare	3
Oppkast	2
N	8

Er hunden din diagnostisert med fôrallergi/intoleranse

3 eiere (1,3%) har krysset av for fôrallergi, 8 svarer "vet ikke".

Demodex (hårsekkmidd)

3 hunder har bereftet demodikose.

Fôrallergi

4 eiere oppgir at hunden har hatt det. Symptomene har vært kløe/labbebiting samt diare og oppkast.

Våteksem

19 hunder (8,2%) er registrert med våteksem, de fleste har hatt det mindre enn 1 gang per år.

FORDØYELSESSYSTEMET

Har hunden hatt en eller flere av følgende tannfeil?

Navn	Antall	Prosent
Melketenner som ikke felles som valp	0	0,0%
Underbitt, for lang underkjeve: hvis tenner/tunge stikker utenfor munnen når den er lukket	2	4,3%
Tannmangel	6	13,0%
Overbitt, lang overkjeve	2	4,3%
Skjevt bitt	0	0,0%
Feilstilte hjørnetenner	1	2,2%
Overproduksjon av tannstein	12	26,1%
Dårlig eller lite tannemalje	1	2,2%
Usikker	24	52,2%
N	46	

Det er tannstein som er hyppigst registrert i rasen, men ikke veldig utbredt.

Ingen eiere oppgir at tannfeilen har krevd behandling.

Av de som har oppgitt tannstein oppgir 8 av tilfellene at problemet ikke er stort.

Epulis

Bare 2 tilfelle av epulis er oppgitt.

Har hunden hatt vedvarende, tilbakevendende eller alvorlige fordøyelsesproblemer?

Symptomer kan være oppkast, diare, forstoppelse, vekttap, appetittforandring.

23 av hundene (9,9%) oppgis med større fordøyelsesproblemer.

Det er spurt om spesifikke symptomer. Totalt har 37 eiere/hunder krysset av for 68 anmerkninger / diagnoser. Det er diare/oppkast som er de vanligste symptomer

Navn	Antall
Gjentatte episoder med diare	18
Gjentatte episoder med oppkast	11
Gjentatte episoder med buksmerter	2
Magesekktutvidelse-/magedreining	0
Alvorlig tarminfeksjon (eks Parvovirus)	1
Magesår/gastritt	2
Kronisk diare	0
N	21

Mandler

Ingen hunder hatt betennelse i tonsillene (mandlene)

Har den hatt fremmedlegeme som måtte fjernes av dyrlege?

9 hunder (3,4%) oppgis å ha hatt fremmedlegeme som måtte fjernes av dyrlege.

Har den spiserørsutvidelse ("Megaoesophagus")

2 hunder er registrert med dette

Har hunden hatt leversykdom

Ingen hunder er registrert med leversykdom, 2 kjenner til dette hos slektninger

Har hunden hatt problemer med bukspyttkjertelen?

2 hunder (0,9%) er registrert med dette, 1 med nedsatt funksjon, 1 med akutt betennelse.

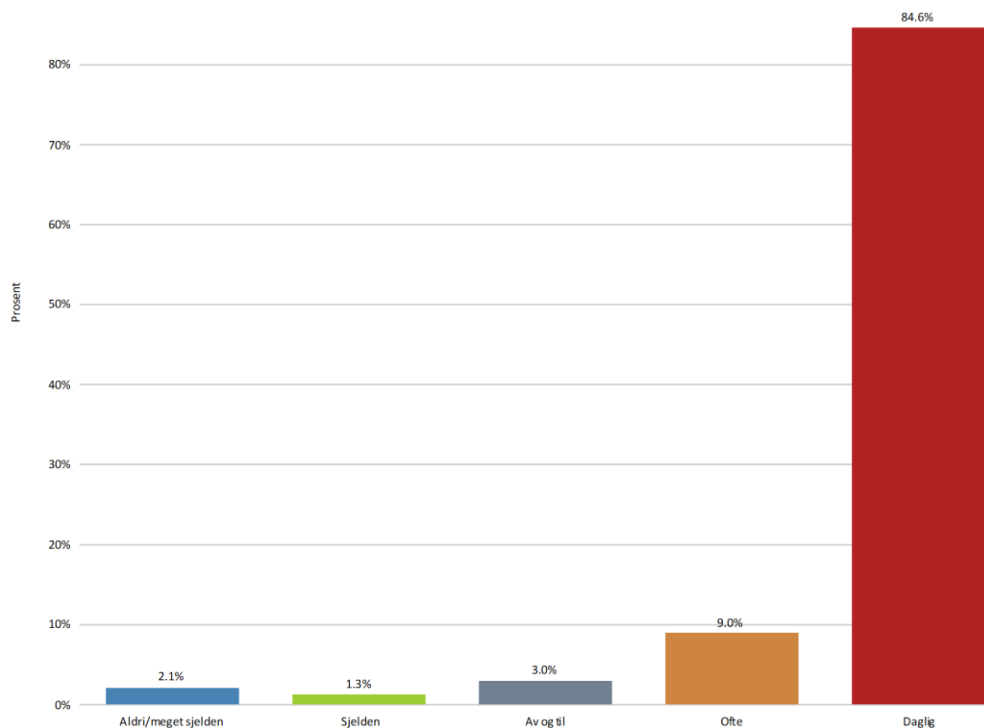
Brokk

5 hunder (2,1%) oppgis med brokk; 4 spesifisert som navlebrokk, 1 «annet». Bare 1 krevde behandling/operasjon.

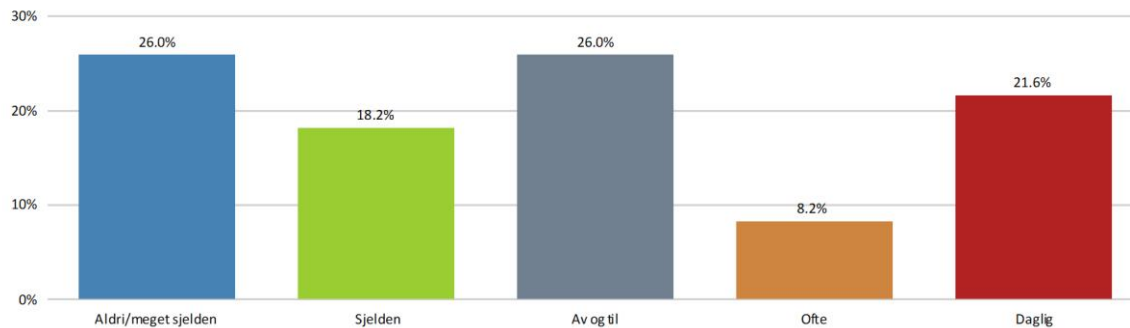
FÔRING

Tabellene under viser hva slags fôr som blir mest brukt på rasen.

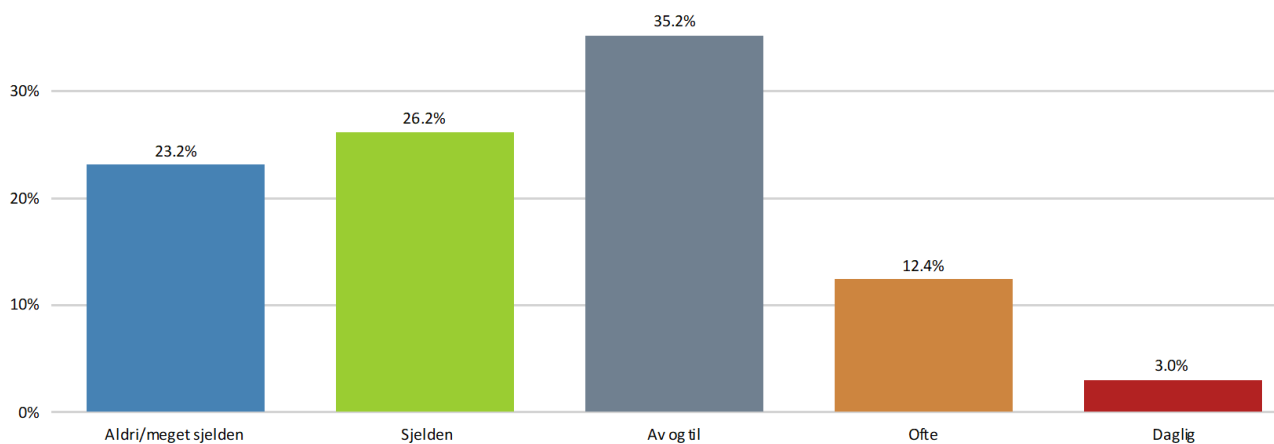
Hvor ofte bruker du tørrfôr?

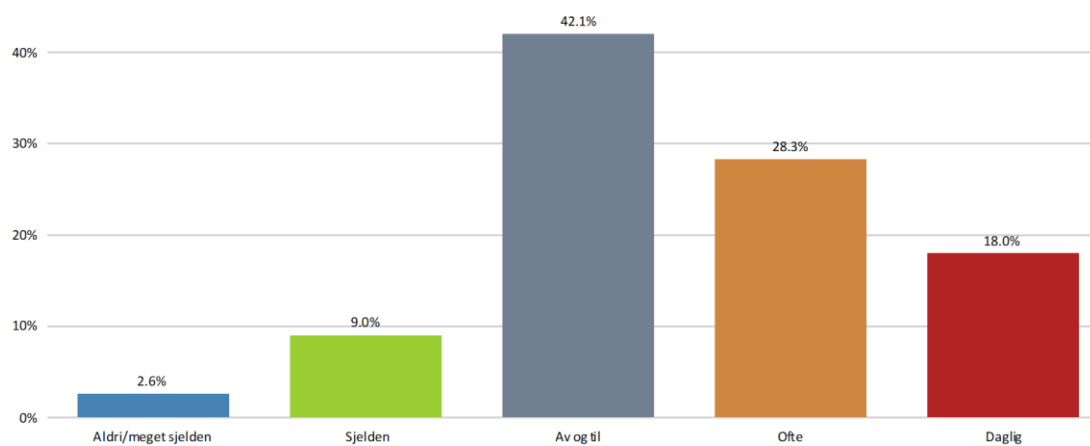
Hvor ofte bruker du ferskt/ frosset fôr?

Hvor ofte bruker du matrester?

Hvor ofte gis tyggesaker, svineører o.l.?

Tåler hunden din de fleste typer fôr?

Navn	Antall	Prosent
Ja, tåler det meste	187	79,6%
Nei, den er litt følsom for enkelte fôrtyper	26	11,1%
Nei, følsom for flere matvarer	12	5,1%
Usikker	10	4,3%
N	235	

HJERTE/KARSYSTEMET

Har hunden hatt symptomer på hjertesykdom? (f.eks. kramper, besvimelse, nedsatt utholdenhet eller pustebesvær)

8 eiere oppgir at hunden har hatt symptomer på hjertesykdom (3,4%),

Symptomene er beskrevet slik;

Navn	Antall
Nedsatt utholdenhet, henger etter på tur	5
Hoste	0
Besvimelse	0
Kramper	2
Liten av vekst eller tynn	0
Annet	3
N	7

Har hunden en eller flere kjente hjerteproblemer?

Navn	Antall
Nei	211
Medfødt hjertefeil	1
Hjertemuskelsykdom	0
Hjerterytmeforstyrrelser	1
Bilyd	3
Klaffefeil	0
Hjertesvikt	1
Annet	3
N	218

Hvis hjerteproblem, hvilken betydning har dette hatt for hunden?

Navn	Antall	Prosent
Ingen	3	36,4%
Liten	1	18,2%
Moderat, går greit med tilpasset livsstil	2	9,1%
Alvorlig, begrenset aktivitet/har plaget hunden	0	27,3%
Vet ikke	1	9,1%
N	7	

LUFTVEIER

Har hunden hatt symptom på sykdom i luftveisorganene (nese, luftrør, lunger)? F.eks tungpustethet, rennende nese, nysing, pesing?

Navn	Antall	Prosent
Ja	17	7,3%
Nei	210	90,1%
Usikker	6	2,6%
N	233	

Aktuelle symptomer fra luftveien på din hund?

Navn	Antall
Nesekatarr, snue, rhinitt	5
Bronkitt	0
Lungebetennelse	0
Tracheal kollaps (luftrør som kollapser)	0
Annet	11
N	16

Har du mistanke om at hunden får luftveisproblemer pga gress-/pollenallergi?

Navn	Antall
Nei, ingen tegn på dette	224
Ja, den kan puste tungt når det er mye pollen	2
Vet ikke	6
N	232

Nesemidd

8 hunder har hatt dette

Har hunden hatt diagnosen kennelhoste?

45 hunder (19,1%) har hatt dette

ØYESYKDOMMER

Har, eller har hunden noen gang hatt sykdom i øye eller øyelokk? (herunder ektropion, entropion, cherry eye)?

Anmerkninger på øye er registrert hos 26 hunder (11,1% av hundene), 44 har spesifisert under:

Navn	Antall
Hornhinnen	1
Rennende øyne	15
Øyebetennelse/øyekatarr	27
Øyelokk/blinkhinne (f.eks. feilstilte øyehår, entropion, ektropion, cherry eye)	2
Linsen (f.eks. katarakt)	6
Regnbuehinnen	2
Netthinnen (f.eks. PRA)	0
N	44

Det er rennende øyne og øyebetennelse som er hovedproblemet, og noen få med katarakt. 2 oppgir mistanke om øye problemer pga gress-/pollenallergi.

Øyebetennelse; forekomst hos affiserte hunder er spesifisert under;

Navn	Antall
Nei	0
1-2 ganger i løpet av livet	25
1-2 ganger i året	1
3 eller flere ganger i året	0
Mer eller mindre kontinuerlig	1
N	27

Sykdom i ØYELOKK, har hunden hatt noe av det følgende?

Ingen eiere oppgir at hunden har hatt sykdommer i øyelokk

Navn	Antall
Trange eller tette tårekanaler	0
Ekstra eller feilstilte øyehår	0
Kul/svulst på øyelokk	0
Innoverbøyde øyelokk (entropion)	0
Hengende øyelokk (ektropion)	0
"Cherry eye" prolaps av tårekjertelen	0
N	0

Sykdom i linsen

Bare 3 hunder med katarakt spesifisert, 1 juvelil og 2 med «ordinær» katarakt.

Sykdom i regnbuehinnen

2 registrert med «annet»

Har hunden vært øyelyst?

Navn	Antall	Prosent
Ja	108	46,2%
Nei	111	47,4%
Vet ikke	15	6,4%
N	234	

Når ble hunden øyelyst sist?

Navn	Antall	Prosent
Ca 1 år siden	17	15,9%
2-4 år siden	26	24,3%
Mer enn 5 år siden	52	48,6%
Husker ikke	12	11,2%
N	107	

Du har svart at hunden har sykdom i netthinnen. Spesifiser

Navn	Antall
PRA	1
WDR (working dog retinopati)	0
Annet	0
N	0

Hvordan bedømmer du hundens syn?

Navn	Antall	Prosent
Meget bra (normalt)	203	87,9%
Litt nedsatt	26	11,3%
Dårlig	2	0,9%
Blind	0	0,0%
N	231	

Har hunden Progressiv Retinal Atrofi (PRA) (klinisk undersøkelse)?

1 hund er registrert med PRA

Har hunden hatt andre øyesykdommer?

Navn	Antall	Prosent
Nei	228	98,3%
Retinal dyslasi	0	0,0%
PPM-persisterende pupillmembran	2	0,9%
Annet	2	0,9%
N	232	

Hvor gammel var hunden da den fikk påvist øyesykdom?

Navn	Antall
Mindre enn 1 år	9
1 år	6
2 år	4
3 år	1
4 år	3
5 år	0
6 år	0
7 år	3
8 år	0
9 år	0
10-11	0
12-13	1
Mer enn 13 år	0
Vet ikke	3
N	30

LEDD-SKJELETT-MUSKEL

Har hunden (el har hatt) sykdom i ledd, muskel eller skjelett?

Navn	Antall	Prosent
Ja	22	9,4%
Nei	209	88,9%
Vet ikke	4	1,7%
N	235	

Leddproblemer

Navn	Antall
Løs kneskål - patellaluksasjon	0
Osteochondrose/bruskløsning (fortykket/løs bit av leddbrusk)	1
Artrose (forkalkning)	12
Leddbetennelse	0
Korsbåndskade	0
Halthet	8
Vet ikke	4
N	23

I hvilket/hvilke ledd hadde hunden din osteochondrose

Navn	Antall
Skulderledd	1
Albueledd	0
Kneledd	0
Haseledd	0
Vet ikke	0
N	1

I hvilket ledd har din hund hatt artrose (flere svar mulig)

Navn	Antall
Skulderledd	1
Albueledd	5
Kneledd	0
Haseledd	1
Andre	5
Vet ikke	0
N	12

Har hunden hatt noen av muskel-skjelett-feilene/problemene under?

Navn	Antall
Stivhet	17
Smerter	10
Muskelsykdom	1
Spondylose, forkalkninger i ryggen	4
Skiveprolaps	1
Medfødt stumphale	0
Medfødt haleknekk	1
Haleknekk etter skade	0
Legg-Calve-Perthes	0
Chondrodysplasi/dvergevekst	0
Vet ikke	3
N	22

Spondylose, hvilke symptomer har du sett hos din hund som du mener skyldes spondylosen?

Navn	Antall
Ingen	0
Stivhet	3
Krum rygg	1
Smal rygg	0
Halthet	1
Bevegelsesproblemer, går rart	1
Dårlig muskelsatt i bakpart	0
Smerter	1
Nedsatt allmentilstand	1
Irritabel, aggressiv	1
Klarer ikke hoppe over hinder eller inn i bilen	1
Lammelser	0
N	4

Er hunden offisielt HD-røntget? (HD=Hofteleddsdysplasi)

Navn	Antall	Prosent
Ja	165	70,2%
Nei	60	25,5%
Vet ikke	10	4,3%
N	235	

HD-grad hos røntgede hunder

Navn	Antall	Prosent
A (fri)	130	78,8%
B (fri)	24	14,5%
C (svak)	4	2,4%
D (middels)	4	2,4%
E (sterk)	0	0,0%
Vet ikke	3	1,8%
N	165	

Husk at NKK tallene kan være bedre enn tall fra helseundersøkelsen pga høyere antall registrerte.

Ser du tegn til smerte/halthet i bakparten på hunden?

Navn	Antall
Nei, aldri	212
Usikker	8
Halt av og til	14
Halter ofte	1
N	235

AD (Albueleddssysplasi)

Er hunden offisielt AD røntget? (AD=Albueleddssysplasi)

Navn	Antall	Prosent
Ja	150	64,4%
Nei	67	28,8%
Vet ikke	16	6,9%
N	233	

Hvilken AD-status har din hund?

Navn	Antall
FRI	137
Mild grad	5
Moderat	2
Sterk grad	0
Har AD, husker ikke grad	1
Vet ikke	4
N	149

Ser du tegn til smerte/halthet i forbeina?

Navn	Antall
Nei, aldri	213
Usikker	10
Halter av og til	12
Halter ofte	0
Vet ikke	0
N	235

NERVESYKDOMMER

Kryss av hvis din hund har noe av det følgende, flere valg mulig:

Navn	Antall
Døvhets	7
Epilepsilignende anfall	12
Epilepsi. verifisert	8
Hjernehinnebetennelse / meningitt	0
Annet	7
N	30

Det ses en del tilfeller av epilepsi/epilepsilignende tanfall

REPRODUKSJONSPROBLEMER / REPRODUKSJONSORGANER

HANNHUNDER (106 stykk)

Navn	Antall
Kryptorchid - medfødt mangel på en testikkel	11
Kryptorchid - medfødt mangel på to testikler	6
Godartet prostataforstørrelse	7
Betennelse i prostata	4
Forhudskatarr, drypping	15
N	40

Du har krysset av på forhudskatarr, hvor stort er problemet?

Navn	Antall
Drypper ganske sjelden	9
Drypper en gang i blant, blir raskt bra av skylling/behandling	6
Tilbakevendende problem, men god effekt av behandling	1
Drypper ganske hyppig, behandling virker dårlig	2
N	18

Har din hannhund hatt noen av følgende reproduksjonsproblemer? Flere valg mulig

Navn	Antall
Sterilitet	0
Paret - har kull - flere tomme tisper	0
Paret flere- alle tome	0
Lite interessert i "klare" tisper	1
N	1

TISPER (129)

Har din hund hatt noe av det følgende?

Navn	Antall
Livmorbetennelse	15
Skjedekatarr	2
Sterilitet	2
Abort	2
Cyste på eggstokk	2
Innbilt svangerskap	16
Skjedeprolaps	0
N	29

Innbilt svangerskap og livmorbetennelses utgjør de hyppigste anmerkningene. Dette utgjør i overkant av 10% av tispene for begge anmerkningene.

Hvor ofte har tisper løpetid?

Navn	Antall	Prosent
sjeldnere enn 1 gang pr. år	6	4,7%
ca 1 gang pr. år	27	21,3%
ca 2 ganger pr. år	76	59,8%
oftere enn 2 ganger pr. år	1	0,8%
Vet ikke	17	13,4%
N	127	

VALPER

Ca 25,8% av tispene i undersøkelsen har hatt valper (33 stykk), antall kull går fram av tabellen under

Navn	Antall
1	19
2	7
3	2
4	3
5	1
Vet ikke	0
N	32

Det er totalt oppgitt ca 56kull på tispene i undersøkelsen.

Har parringsklar tise avvist hannhunden?

Navn	Antall
Nei, aldri	47
Har hendt	9
Ikke uvanlig	2
Svært ofte	2
Vet ikke	48
N	108

Har hun noen gang fått valper med feil eller misdannelser?

5 eiere oppgir at det er sett feil/misdannelse hos valper.

Navn	Antall
Haleknekk	0
Hareskår	0
Ganespalte	1
Bukbrokk	0
Annet	4
Vet ikke	0
N	5

Har tispa hatt problemer med å bli drektig etter parring?

3 eiere oppgir at hunden har opplevd dette

Har tispa hatt komplikasjoner ved valping?

3 hunder har hatt komplikasjoner og måtte ta keisersnitt

NYRE/URINVEIER

Urinveisproblemer.

Det er hovedsakelig urinveisinfeksjon som er registrert i gruppen av urinveisproblemer.

Navn	Antall
Akutt nyresvikt	3
Kronisk nyresvikt	1
Protein - losing nephropaty	0
Nyrebekkenbetennelse	0
Urinveisinfeksjon/Blærekatarr	12
Urinstein	2
Nyrestein	0
Urinlekkasje	6
Blæreatoni (slapp urinblære)	0
N	20

Det er hovedsakelig registrert en del tilfeller av urinveisinfeksjon og noen tilfeller av urinlekkasje.

Ca alder (i år) da den første gang fikk symptomer på urinveisinfeksjon/blærekatarr?

De fleste syke hundene er enten under 2 år og noen få over 8 år.

7 av 11 hunder har hatt sykdommen bare 1 gang

HORMONELLE SYKDOMMER

Har hunden hatt en hormonell sykdom?

Det er rapportert 3 tilfeller av dette; 1 spesifisert som hypotyreose, 1 som «annet».

BLODSYKDOM OG IMMUNSYSTEM

Registrert 2 kategorisert som «annet», og 1 autoimmun hemolytisk anemi

SVULSTER/KULER OG KREFT

Har din hund hatt kuler, svulster, kreftsykdom?

27 eiere (11,9%) oppgir at hunden har hatt kuler/kreftsykdom, 3 er usikre.

Hvor har din hund hatt svulster eller kreftsykdom?

Her kan eier krysse av på flere alternativer/steder der det har vært kreft.

Navn	Antall
Hud	10
Fordøyelsessystemet	1
Luftveier	1
Forplantningsorganer/livmor/jur/testikler	6
Urinveiene	1
Skjelett	2
Nervesystemet (hjernen)	1
Bloddannende organer og immunsystemet (lymfe)	1
Annet	7
Vet ikke	1
N	29

De fleste svulster er registrert i hud eller forplantningsorganer. 7 hunder er registrert med «annet».

HUDSVULSTER

Navn	Antall
Fettkul	7
Talgcyste	2
Histiocytom	0
Mastcelletumor/Mastocytom	0
Annen godartet	4
Annen ondartet	0
Annen med usikker diagnose	0
N	10

De fleste svulstene i hud ut ser ut til å være godartet/usikker diagnose.

Kreft i fordøyelsessystemet, kryss av for den eller de typene hunden har hatt

Navn	Antall
Munn	0
Mage	1
Tarm	0
Lever	0
Bukspyttkjertel	0
N	1

Kreft i luftveier

1 registrert

Kreft i skjelettet

2 ondartet bekreft

Kreft i forplantningsorganer

0 i prostata
2 i testikkel
1 i livmor
1 i eggstokk
2 jursvulster

Kreft i urinveiene

1 blærekreft registrert.

Kreft i bloddannende organer og immunsystemet (lymfe)

1 lymfekreft

Har hunden vist unormal reaksjon på bedøvelse eller narkose?

Navn	Antall	Prosent
Vet ikke, aldri fått bedøvelse eller narkose	47	21,2%
Nei, antagelig helt normalt	153	68,9%
Trenger mer enn vanlig	19	8,6%
Trenger mindre enn vanlig	1	0,5%
Sovner veldig dypt	1	0,5%
Våkner veldig sent	2	0,9%
N	222	

Har hunden vist bivirkning mot medisiner?

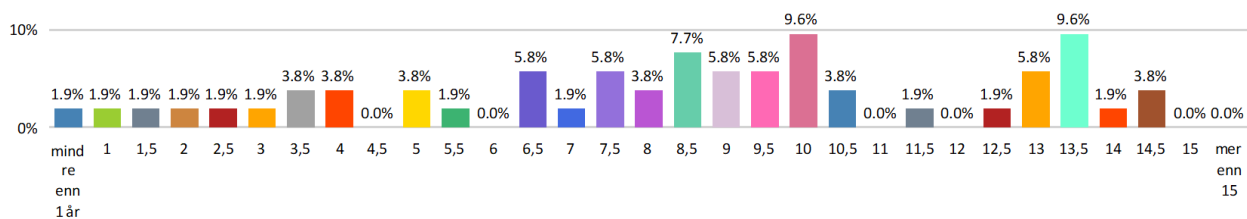
Navn	Antall	Prosent
Nei	200	89,7%
Vet ikke	15	6,7%
Ja, av vaksiner	2	0,9%
Ja, av parasittmidler	2	0,9%
Ja, av antibiotika	3	1,3%
Ja, av smertestillende medisiner	3	1,3%
N	223	

Har hunden hatt flåttbåren sykdom (Borreliose Anaplasma/Erlichiose)?

2 registrert

Lever hunden din?

Det ble gitt opplysninger om 52 døde hunder (108 med oppgitt alder). De oppnådde en gjennomsnittlig levealder på 8,5 år. Hannhunder ble ca 7,3 år, tisper 9,8. Dødsfall fordelt jevnt på ulike aldersgrupper.

Hva var dødsårsak eller årsak til avliving?

Navn	Antall
Hud og/eller øreproblemer	0
Hjerteproblem	2
Kreft	10
Blindhet/øyesykdom	1
Alderdom, ble gammel og syk	11
Allergisk sykdom	2
Ledd/skjelettproblemer	9
Ulykke/skade	2
Atferdsproblemer	10
Nyre/urinveisproblem	4
Hormonsykdom (f.eks. diabetes, lavt stoffskifte, cushing, addison)	0
Problemer med pust og/eller lunger	2
Plutselig uventet død	3
Sykdom i reproduksjonsorganer (f.eks. livmorbetennelse/fødselsproblemer)	3
Sykdom i hjerne/nervesystem (feks. hjerneslag, epilepsi)	5
Annet	10
Vet ikke	1
N	52

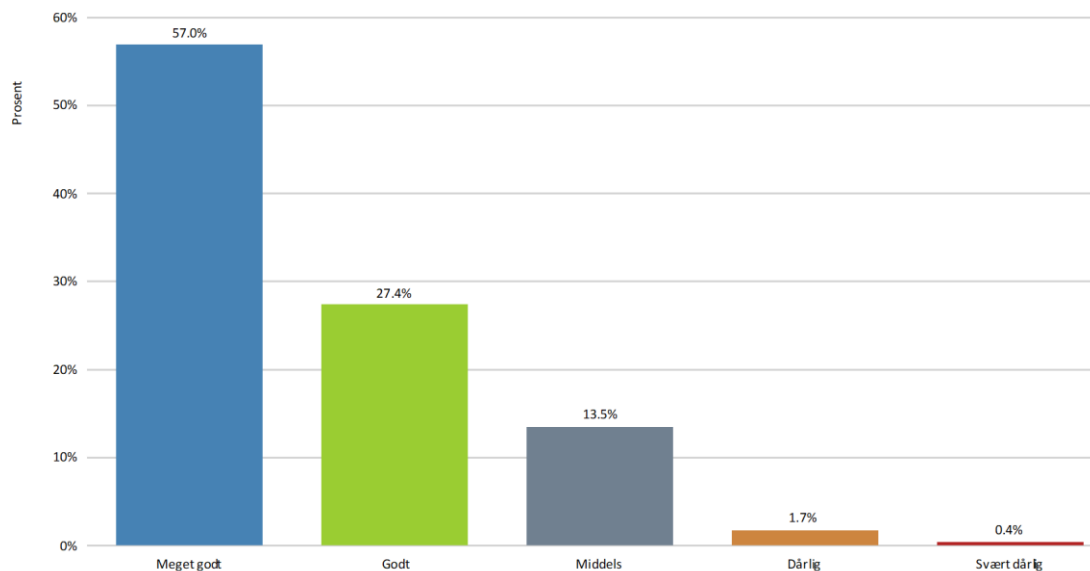
Det er registrert flest tilfeller av kreft, atferdsproblemer, «alderdom» og «annet».

Del III: Atferdsproblematikk

Atferdsdelen starter med noen generelle spørsmål om eierens vurdering av enkelte egenskaper hos hunden. Resultatene fra hvert av spørsmålene gis i form av frekvenstabeller og diagrammer.

Hvordan er du fornøyd med hundens generelle atferd?

84,4% svarte at de er godt eller meget godt fornøyd med hundens generelle atferd, 13,5% er middels fornøyd, mens 2,1% vurderer den til dårlig/meget dårlig.

Navn	Antall	Prosent
Meget godt	131	57,0%
Godt	63	27,4%
Middels	31	13,5%
Dårlig	4	1,7%
Svært dårlig	1	0,4%
N	230	

GENERELLE VURDERING AV HUNDENS ATFERD/PERSONLIGHET

Innledningsvis i atferdsdelen har vi først noen generelle spørsmål der eieren er bedt om å vurdere/beskrive enkelte momenter ved hundens atferd. Det er en høy svarprosent på disse spørsmålene.

Hunden min kan beskrives som:

Kontaktsøkende

Navn	Antall	Prosent
1 - Ikke riktig	1	0,4%
2- lite riktig	10	4,3%
3 - hverken riktig eller uriktig	24	10,3%
4 - ganske riktig	55	23,5%
5 - Meget riktig	144	61,5%
N	234	

Lettlært

Navn	Antall	Prosent
1 - Ikke riktig	1	0,4%
2- lite riktig	1	0,4%
3 - hverken riktig eller uriktig	21	9,0%
4 - ganske riktig	73	31,3%
5 - Meget riktig	137	58,8%
N	233	

Tøff

Navn	Antall	Prosent
1 - Ikke riktig	14	6,0%
2- lite riktig	34	14,5%
3 - hverken riktig eller uriktig	74	31,6%
4 - ganske riktig	70	29,9%
5 - Meget riktig	42	17,9%
N	234	

Skvetten

Navn	Antall	Prosent
Ikke riktig	64	27,7%
Lite riktig	65	28,1%
Hverken riktig eller galt	57	24,7%
Ganske riktig	30	13,0%
Meget riktig	15	6,5%
N	231	

Bjeffer i meste laget

Navn	Antall	Prosent
Ikke riktig	83	35,6%
Lite riktig	57	24,5%
Hverken riktig eller uriktig	48	20,6%
Ganske riktig	32	13,7%
Meget riktig	13	5,6%
N	233	

Nysgjerrig

Navn	Antall	Prosent
1 - Ikke riktig	0	0,0%
2- lite riktig	2	0,9%
3 - hverken riktig eller uriktig	23	10,0%
4 - ganske riktig	91	39,4%
5 - Meget riktig	115	49,8%
N	231	

Rastløs

Navn	Antall	Prosent
Ikke riktig	69	29,5%
Lite riktig	67	28,6%
Hverken riktig eller galt	61	26,1%
Ganske riktig	20	8,5%
Meget riktig	17	7,3%
N	234	

Trygg

Navn	Antall	Prosent
1 - Ikke riktig	4	1,7%
2- lite riktig	10	4,3%
3 - hverken riktig eller uriktig	40	17,1%
4 - ganske riktig	87	37,2%
5 - Meget riktig	93	39,7%
N	234	

Selvstendig

Navn	Antall	Prosent
1 - Ikke riktig	7	3,0%
2- lite riktig	22	9,5%
3 - hverken riktig eller uriktig	56	24,2%
4 - ganske riktig	86	37,2%
5 - Meget riktig	60	26,0%
N	231	

Engstelig i enkelte situasjoner

Navn	Antall	Prosent
1 - Ikke riktig	49	20,9%
2- lite riktig	62	26,5%
3 - hverken riktig eller uriktig	39	16,7%
4 - ganske riktig	57	24,4%
5 - Meget riktig	27	11,5%
N	234	

Glad

Navn	Antall	Prosent
1 - Ikke riktig	0	0,0%
2- lite riktig	1	0,4%
3 - hverken riktig eller uriktig	0	0,0%
4 - ganske riktig	46	19,7%
5 - Meget riktig	186	79,8%
N	233	

Humørsyk

Navn	Antall	Prosent
1 - Ikke riktig	146	62,9%
2- lite riktig	40	17,2%
3 - hverken riktig eller uriktig	31	13,4%
4 - ganske riktig	11	4,7%
5 - Meget riktig	4	1,7%
N	232	

Pysete/pinglete

Navn	Antall	Prosent
1 - Ikke riktig	81	35,1%
2- lite riktig	57	24,7%
3 - hverken riktig eller uriktig	55	23,8%
4 - ganske riktig	27	11,7%
5 - Meget riktig	11	4,8%
N	231	

Full av temperament

Navn	Antall	Prosent
1 - Ikke riktig	33	14,0%
2- lite riktig	34	14,5%
3 - hverken riktig eller uriktig	81	34,5%
4 - ganske riktig	44	18,7%
5 - Meget riktig	43	18,3%
N	235	

UØNSKET ATFERD OVERFOR ANDRE HUNDER

LØSE HUNDER

Hender det at hunden, når den er **LØS**, slåss (alvorlig) med andre hunder av
Samme kjønn

Navn	Antall	Prosent
Aldri	143	61,6%
Sjelden	60	25,9%
Av og til	19	8,2%
Ofte	6	2,6%
Svært ofte	4	1,7%
N	232	

Motsatt kjønn

Navn	Antall	Prosent
Aldri	192	83,8%
Sjelden	26	11,4%
Av og til	8	3,5%
Ofte	1	0,4%
Svært ofte	2	0,9%
N	229	

I BÅND

Hender det at hunden, når den er i **BÅND**, viser aggressive signaler eller utagerte mot andre hunder av

Samme kjønn

Navn	Antall	Prosent
Aldri	104	44,8%
Sjelden	59	25,4%
Av og til	36	15,5%
Ofte	20	8,6%
Svært ofte	13	5,6%
N	232	

Motsatt kjønn

Navn	Antall	Prosent
Aldri	144	61,8%
Sjelden	41	17,6%
Av og til	24	10,3%
Ofte	15	6,4%
Svært ofte	9	3,9%
N	233	

Har hunden noen gang bitt andre hunder.

Av samme kjønn

Navn	Antall	Prosent
Aldri	189	80,8%
Sjelden	37	15,8%
Av og til	7	3,0%
Ofte	1	0,4%
Svært ofte	0	0,0%
N	234	

Av motsatt kjønn

Navn	Antall	Prosent
Aldri	211	91,3%
Sjelden	15	6,5%
Av og til	5	2,2%
Ofte	0	0,0%
Svært ofte	0	0,0%
N	231	

Hvis hunden ofte reagerer på andre hunder, kryss av hvis den reagerer spesielt på;

Navn	Antall	Prosent
Store hunder	54	28,4%
Små hunder	32	16,8%
Valper	13	6,8%
Hund med høyt energinivå	69	36,3%
Annet	30	15,8%
Reagerer ikke på andre hunder	71	37,4%
N	190	

UØNSKET ATFERD OVERFOR MENNESKER

FOR VOLDSOM LEK

For voldsom lek med barn i familien

Navn	Antall	Prosent
Aldri	146	63,5%
Sjelden	26	11,3%
Av og til	16	7,0%
Ofte	3	1,3%
Svært ofte	2	0,9%
Vet ikke	37	16,1%
N	230	

For voldsom lek med voksne i familien

Navn	Antall	Prosent
Aldri	141	61,0%
Sjelden	50	21,6%
Av og til	28	12,1%
Ofte	8	3,5%
Svært ofte	2	0,9%
Vet ikke	2	0,9%
N	231	

For voldsom lek med fremmede voksne

Navn	Antall	Prosent
Aldri	166	72,2%
Sjelden	26	11,3%
Av og til	15	6,5%
Ofte	5	2,2%
Svært ofte	3	1,3%
Vet ikke	15	6,5%
N	230	

For voldsom lek med fremmede barn

Navn	Antall	Prosent
Aldri	158	69,3%
Sjelden	15	6,6%
Av og til	12	5,3%
Ofte	6	2,6%
Svært ofte	0	0,0%
Vet ikke	37	16,2%
N	228	

KNURRING

Knurring på voksne i familien

Navn	Antall	Prosent
Aldri	173	74,6%
Sjelden	39	16,8%
Av og til	13	5,6%
Ofte	3	1,3%
Svært ofte	1	0,4%
Vet ikke	3	1,3%
N	232	

Knurring på fremmede voksne

Navn	Antall	Prosent
Aldri	134	58,3%
Sjelden	43	18,7%
Av og til	32	13,9%
Ofte	10	4,3%
Svært ofte	8	3,5%
Vet ikke	3	1,3%
N	230	

Knurring på barn i familien

Navn	Antall	Prosent
Aldri	167	72,3%
Sjelden	26	11,3%
Av og til	6	2,6%
Ofte	3	1,3%
Svært ofte	1	0,4%
Vet ikke	28	12,1%
N	231	

Knurring på fremmede barn

Navn	Antall	Prosent
Aldri	157	69,2%
Sjelden	33	14,5%
Av og til	11	4,8%
Ofte	5	2,2%
Svært ofte	4	1,8%
Vet ikke	17	7,5%
N	227	

GLEFSING/NAPPING/BITING

Glefsing/napping på voksne i familien

Navn	Antall	Prosent
Aldri	170	73,3%
Meget sjelden	29	12,5%
Av og til	12	5,2%
Noen ganger	10	4,3%
Flere ganger	9	3,9%
Vet ikke	2	0,9%
N	232	

Glefsing/napping på fremmede voksne

Navn	Antall	Prosent
Aldri	185	79,7%
Meget sjelden	23	9,9%
Av og til	8	3,4%
Noen ganger	7	3,0%
Flere ganger	6	2,6%
Vet ikke	3	1,3%
N	232	

Glefsing/napping på barn i familien

Navn	Antall	Prosent
Aldri	186	80,9%
Meget sjelden	15	6,5%
Av og til	4	1,7%
Noen ganger	2	0,9%
Flere ganger	1	0,4%
Vet ikke	22	9,6%
N	230	

Glefsing/napping på fremmede barn

Navn	Antall	Prosent
Aldri	188	81,7%
Meget sjelden	14	6,1%
Av og til	5	2,2%
Noen ganger	3	1,3%
Flere ganger	2	0,9%
Vet ikke	18	7,8%
N	230	

Bitt voksne i familien

Navn	Antall	Prosent
Aldri	216	93,1%
Meget sjelden	10	4,3%
Av og til	2	0,9%
Noen ganger	3	1,3%
Flere ganger	1	0,4%
Vet ikke	0	0,0%
N	232	

Bitt fremmede voksne

Navn	Antall	Prosent
Aldri	217	93,9%
Meget sjelden	5	2,2%
Av og til	2	0,9%
Noen ganger	4	1,7%
Flere ganger	2	0,9%
Vet ikke	1	0,4%
N	231	

Bitt barn i familien

Navn	Antall	Prosent
Aldri	216	94,3%
Meget sjelden	2	0,9%
Av og til	2	0,9%
Noen ganger	0	0,0%
Flere ganger	0	0,0%
Vet ikke	9	3,9%
N	229	

Bitt fremmede barn

Navn	Antall	Prosent
Aldri	219	95,6%
Meget sjelden	3	1,3%
Av og til	2	0,9%
Noen ganger	1	0,4%
Flere ganger	0	0,0%
Vet ikke	4	1,7%
N	229	

Fjerning av mat/godbit/leke/bytte e.l.

Navn	Antall	Prosent
Aldri	181	83,8%
Meget sjelden	16	7,4%
Av og til	13	6,0%
Ofte	4	1,9%
Svært ofte	2	0,9%
N	216	

Hender det at dette skjer uprovosert/uten åpenbar grunn?

Navn	Antall	Prosent
Aldri	198	91,2%
Meget sjelden	10	4,6%
Av og til	5	2,3%
Ofte	2	0,9%
Svært ofte	2	0,9%
N	217	

Tegn på aggresjon

«Hender det at hunden viser tegn til aggresjon»?

v/bading/børsting/stelling

Navn	Antall	Prosent
Aldri	179	82,1%
Meget sjelden	25	11,5%
Av og til	11	5,0%
Ofte	2	0,9%
Svært ofte	1	0,5%
N	218	

Hvis et familiemedlem går mot hunden når den spiser

Navn	Antall	Prosent
Aldri	206	93,6%
Meget sjelden	9	4,1%
Av og til	3	1,4%
Ofte	0	0,0%
Svært ofte	2	0,9%
N	220	

Hvis et familiemedlem stirrer på hunden

Navn	Antall	Prosent
Aldri	212	96,8%
Meget sjelden	1	0,5%
Av og til	5	2,3%
Ofte	1	0,5%
Svært ofte	0	0,0%
N	219	

Hvis en fremmed person prøver å klappe hunden?

Navn	Antall	Prosent
Aldri	181	83,4%
Meget sjelden	20	9,2%
Av og til	12	5,5%
Ofte	4	1,8%
Svært ofte	0	0,0%
N	217	

ANGST OG FRYKT

Viser hunden frykt i hvis den blir utsatt for støy knyttet til noen av de situasjonene under?

Sterk trafikk?

Navn	Antall	Prosent
Nei	192	82,4%
Mild	21	9,0%
Moderat	18	7,7%
Sterk	0	0,0%
Meget sterkt	2	0,9%
Vet ikke	0	0,0%
N	233	

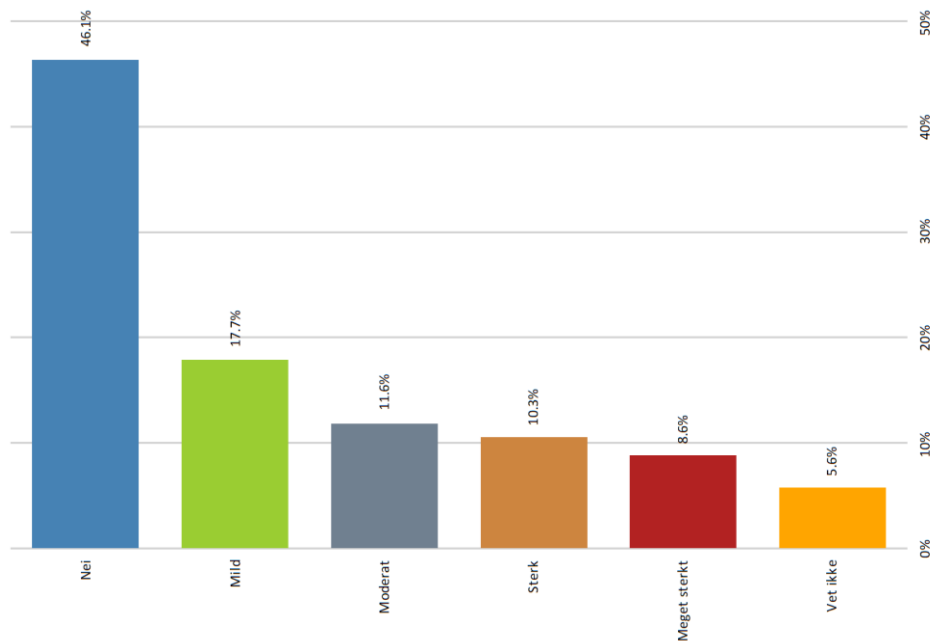
Tordenvær?

Navn	Antall	Prosent
Nei	146	62,7%
Mild	36	15,5%
Moderat	27	11,6%
Sterk	14	6,0%
Meget sterkt	5	2,1%
Vet ikke	5	2,1%
N	233	

Skudd/høye smell?

Navn	Antall	Prosent
Nei	129	54,9%
Mild	45	19,1%
Moderat	24	10,2%
Sterk	21	8,9%
Meget sterkt	8	3,4%
Vet ikke	8	3,4%
N	235	

Fyrverkeri (nyttårsaften)?

Navn	Antall	Prosent
Nei	107	46,1%
Mild	41	17,7%
Moderat	27	11,6%
Sterk	24	10,3%
Meget sterkt	20	8,6%
Vet ikke	13	5,6%
N	232	

Ca hvor mange ganger/år har hunden vært utsatt for høye lyder fra raketter/fyrverkeri?

Navn	Antall	Prosent
Aldri	12	5,4%
1	59	26,7%
2	32	14,5%
3	22	10,0%
4	13	5,9%
5	13	5,9%
6	9	4,1%
7	10	4,5%
8	7	3,2%
9	4	1,8%
10	7	3,2%
>10	25	11,3%
Vet ikke	8	3,6%
N	221	

Viser hunden angst når den for første gang blir utsatt for en ukjent situasjon (bilkjøring, heis el)?

Navn	Antall	Prosent
Nei	140	59,6%
Mild	51	21,7%
Moderat	34	14,5%
Sterk	5	2,1%
Meget sterk	2	0,9%
Vet ikke	3	1,3%
N	235	

Når hunden blir børstet, badet, kløklipp o.l. av familiemedlemmer?

Navn	Antall	Prosent
Nei	180	76,9%
Mild	37	15,8%
Moderat	15	6,4%
Sterk	2	0,9%
Meget sterk	0	0,0%
N	234	

Redd for å gå i bratte/åpne trapper?

Navn	Antall	Prosent
Nei	152	64,7%
Mild	39	16,6%
Moderat	20	8,5%
Sterk	14	6,0%
Meget sterk	8	3,4%
Vet ikke	2	0,9%
N	235	

Viser hunden tegn på angst når den blir forlatt alene hjemme, i bilen o.l. (separasjonsangst)

Navn	Antall	Prosent
Nei	164	70,1%
Mild	34	14,5%
Moderat	17	7,3%
Sterk	9	3,8%
Meget sterk	8	3,4%
Vet ikke	2	0,9%
N	234	

Hender det at hunden ødelegger ting når den er alene hjemme?

Navn	Antall	Prosent
Aldri	141	60,0%
Meget sjelden	50	21,3%
Sjelden	15	6,4%
Av og til	18	7,7%
Ofte	5	2,1%
Vet ikke	6	2,6%
N	235	

Hvor er hunden når du går fra den alene hjemme?

Navn	Antall	Prosent
I bur	11	4,7%
Lukket inne på et rom	17	7,2%
Løs i huset eller deler av huset	178	75,7%
Variabelt	25	10,6%
Vet ikke	4	1,7%
N	235	

Er hunden redd for støyende objekter som støvsuger o.l.?

Navn	Antall	Prosent
Nei	151	64,8%
Mild	58	24,9%
Moderat	17	7,3%
Sterk	7	3,0%
Meget sterk	0	0,0%
N	233	

Redd for å gå på glatte / blanke gulv?

Navn	Antall	Prosent
Nei	171	72,8%
Mild	23	9,8%
Moderat	19	8,1%
Sterk	14	6,0%
Meget sterk	8	3,4%
Vet ikke	0	0,0%
N	235	

ANGST FOR ANDRE HUNDER

Hund av samme/større størrelse?

Navn	Antall	Prosent
Nei	172	73,8%
Mild	30	12,9%
Moderat	18	7,7%
Sterk	8	3,4%
Meget sterk	5	2,1%
N	233	

Hund av mindre størrelse?

Navn	Antall	Prosent
Nei	191	82,7%
Mild	24	10,4%
Moderat	10	4,3%
Sterk	2	0,9%
Meget sterk	4	1,7%
N	231	

ANGST FOR MENNESKER FREMMEDE

Fremmed voksen mann?

Navn	Antall	Prosent
Nei	157	67,1%
Mild	31	13,2%
Moderat	33	14,1%
Sterk	5	2,1%
Meget sterk	8	3,4%
N	234	

Fremmed voksen kvinne?

Navn	Antall	Prosent
Nei	174	75,0%
Mild	31	13,4%
Moderat	23	9,9%
Sterk	2	0,9%
Meget sterk	2	0,9%
N	232	

Fremmede barn?

Navn	Antall	Prosent
Nei	183	78,9%
Mild	29	12,5%
Moderat	15	6,5%
Sterk	2	0,9%
Meget sterk	3	1,3%
N	232	

Redd når en ukjent person kommer på besøk?

Navn	Antall	Prosent
Nei	161	69,4%
Mild	35	15,1%
Moderat	24	10,3%
Sterk	7	3,0%
Meget sterk	5	2,2%
N	232	

Redd hvis fremmed prøver å klappe hunden?

Navn	Antall	Prosent
Nei	167	71,7%
Mild	34	14,6%
Moderat	23	9,9%
Sterk	5	2,1%
Meget sterk	4	1,7%
N	233	

FAMILIEMEDLEMMER

Hunden er redd voksne i familien?

Navn	Antall	Prosent
Nei	231	99,1%
Mild	0	0,0%
Moderat	1	0,4%
Sterk	0	0,0%
Meget sterk	0	0,0%
N	1	0,4%
233		

Hunden er redd barn i familien?

Navn	Antall	Prosent
Nei	94	94,9%
Mild	3	3,0%
Moderat	1	1,0%
Sterk	0	0,0%
Meget sterk	0	0,0%
Vet ikke	1	1,0%
N	99	

HUNDEN OG BJEFFING

«Hender det at hunden bjeffer på»

Bjeffing på barn i familien?

Navn	Antall	Prosent
Aldri/meget sjelden	73	73,0%
Sjelden	16	16,0%
Av og til	6	6,0%
Ofte	0	0,0%
Svært ofte	1	1,0%
Vet ikke	4	4,0%
N	100	

Bjeffing på voksne i familien?

Navn	Antall	Prosent
Aldri/meget sjelden	169	73,5%
Sjelden	34	14,8%
Av og til	20	8,7%
Ofte	1	0,4%
Svært ofte	3	1,3%
Vet ikke	3	1,3%
N	230	

Bjeffing på fremmede barn?

Navn	Antall	Prosent
Aldri/meget sjelden	143	62,7%
Sjelden	50	21,9%
Av og til	23	10,1%
Ofte	7	3,1%
Svært ofte	5	2,2%
N	228	

Bjeffing på fremmede voksne?

Navn	Antall	Prosent
Aldri/meget sjelden	110	47,6%
Sjelden	59	25,5%
Av og til	42	18,2%
Ofte	10	4,3%
Svært ofte	10	4,3%
N	231	

Bjeffing når det ringer på døra?

Navn	Antall	Prosent
Aldri/meget sjelden	46	20,0%
Sjelden	33	14,3%
Av og til	55	23,9%
Ofte	34	14,8%
Svært ofte	62	27,0%
N	230	

Bjeffing når kjente kommer på besøk?

Navn	Antall	Prosent
Aldri	118	51,8%
Sjelden	43	18,9%
Av og til	32	14,0%
Ofte	20	8,8%
Svært ofte	15	6,6%
N	228	

Når fremmede kommer på besøk?

Navn	Antall	Prosent
Aldri	75	32,6%
Sjelden	44	19,1%
Av og til	48	20,9%
Ofte	30	13,0%
Svært ofte	33	14,3%
N	230	

Når noen går forbi bilen?

Navn	Antall	Prosent
Aldri	130	55,6%
Sjelden	40	17,1%
Av og til	29	12,4%
Ofte	18	7,7%
Svært ofte	15	6,4%
Vet ikke	2	0,9%
N	234	

Bjeffing når noen går forbi hus hage?

Navn	Antall	Prosent
Aldri	40	17,2%
Meget sjelden	52	22,3%
Av og til	66	28,3%
Ofte	43	18,5%
Svært ofte	31	13,3%
Vet ikke, har ikke hage der hunden oppholder seg	1	0,4%
N	233	

I møte med fremmede mennesker (eks. ute på tur)?

Navn	Antall	Prosent
Aldri	166	72,2%
Sjelden	34	14,8%
Av og til	25	10,9%
Ofte	3	1,3%
Svært ofte	2	0,9%
N	230	

Bjeffing i møte med fremmede hunder?

Navn	Antall	Prosent
Aldri	94	40,3%
Sjelden	56	24,0%
Av og til	50	21,5%
Ofte	17	7,3%
Svært ofte	16	6,9%
N	233	

JAKTATFERD

**Hunden viser tegn til jaktatferd (vil løpe etter):
Når den ser/lukter vilt (rådyr, hare osv)**

Navn	Antall	Prosent
Nei	50	21,7%
Mild	42	18,3%
Moderat	61	26,5%
Sterk	51	22,2%
Meget sterk	26	11,3%
N	230	

Når katter eller andre smådyr løper fra den

Navn	Antall	Prosent
Nei	20	8,6%
Mild	44	18,9%
Moderat	59	25,3%
Sterk	72	30,9%
Meget sterk	38	16,3%
N	233	

Når joggere/skiløpere/syklister passerer

Navn	Antall	Prosent
Nei	152	65,5%
Mild	24	10,3%
Moderat	32	13,8%
Sterk	15	6,5%
Meget sterk	9	3,9%
N	232	

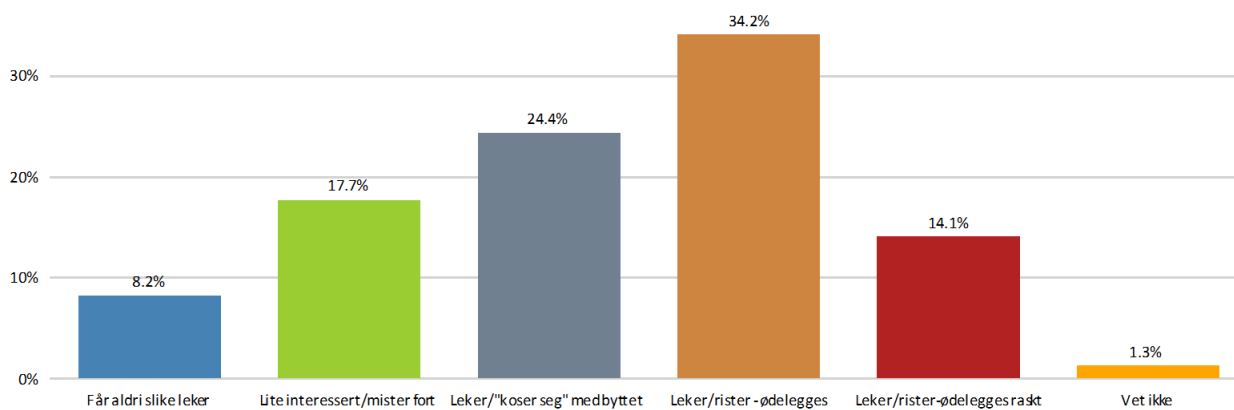
Når barn leker/løper forbi

Navn	Antall	Prosent
Nei	142	61,5%
Mild	39	16,9%
Moderat	31	13,4%
Sterk	11	4,8%
Meget sterk	8	3,5%
N	231	

Har hunden bærelyst?

Navn	Antall	Prosent
Nei	60	26,9%
Mild	44	19,7%
Moderat	62	27,8%
Sterk	35	15,7%
Meget sterk	22	9,9%
N	223	

Hva gjør hunden hvis den får en tøydokker/"kosedyr" o.l.?

Navn	Antall	Prosent
Får aldri slike leker	18	7,7%
Lite interessert/mister fort interesse	46	19,7%
Leker/"koser seg" med byttet-ødelegges ikke	62	26,6%
Leker/rister - ødelegges etterhvert	74	31,8%
Leker/rister-ødelegges raskt	29	12,4%
Vet ikke	4	1,7%
N	233	

Tegn på stress

Stress/ubehag ved bilkjøring?

Navn	Antall	Prosent
Nei/meget sjelden	170	72,3%
Mild/sjelden	33	14,0%
Moderat/av og til	13	5,5%
Sterk/ofte	17	7,2%
Meget sterk/ofte	1	0,4%
Vet ikke	1	0,4%
N	235	

Sammen med andre hunder?

Navn	Antall	Prosent
Nei/meget sjelden	160	68,7%
Mild/sjelden	37	15,9%
Moderat/av og til	22	9,4%
Sterk/ofte	12	5,2%
Meget sterk/svært ofte	2	0,9%
N	233	

Tegn til stress under lek?

Navn	Antall	Prosent
Nei/meget sjelden	154	66,1%
Mild/sjelden	41	17,6%
Moderat	24	10,3%
Sterk/ganske ofte	10	4,3%
Meget sterk/ofte	4	1,7%
Vet ikke	0	0,0%
N	233	

På nye steder?

Navn	Antall	Prosent
Nei/meget sjelden	130	56,5%
Mild/sjelden	57	24,8%
Moderat/av og til	37	16,1%
Sterk/ofte	4	1,7%
Meget sterk/ofte	2	0,9%
N	230	

Når den venter på at noe skal skje (på vei ut av bil, skal arbeide mm) ?

Navn	Antall	Prosent
Nei/meget sjelden	85	36,6%
Mild/sjelden	59	25,4%
Moderat/av og til	58	25,0%
Sterk/ofte	23	9,9%
Meget sterk/ofte	7	3,0%
N	232	

Roer hunden seg raskt ned etter stress?

Navn	Antall	Prosent
Nei/svært seint	4	1,8%
Mild/seint	13	5,7%
Moderat	33	14,5%
Ganske raskt	77	33,9%
Meget raskt	89	39,2%
Vet ikke	11	4,8%
N	227	

Hunden er avslappet hjemme

Navn	Antall	Prosent
Stemmer bra	202	86,0%
Stemmer delvis	22	9,4%
Hverken avslappet eller urolig	8	3,4%
Stemmer lite	2	0,9%
Stemmer ikke	1	0,4%
N	235	

Svarer hundens mentalitet(gemytt) til de forventningene du hadde da du valgte denne rasen?

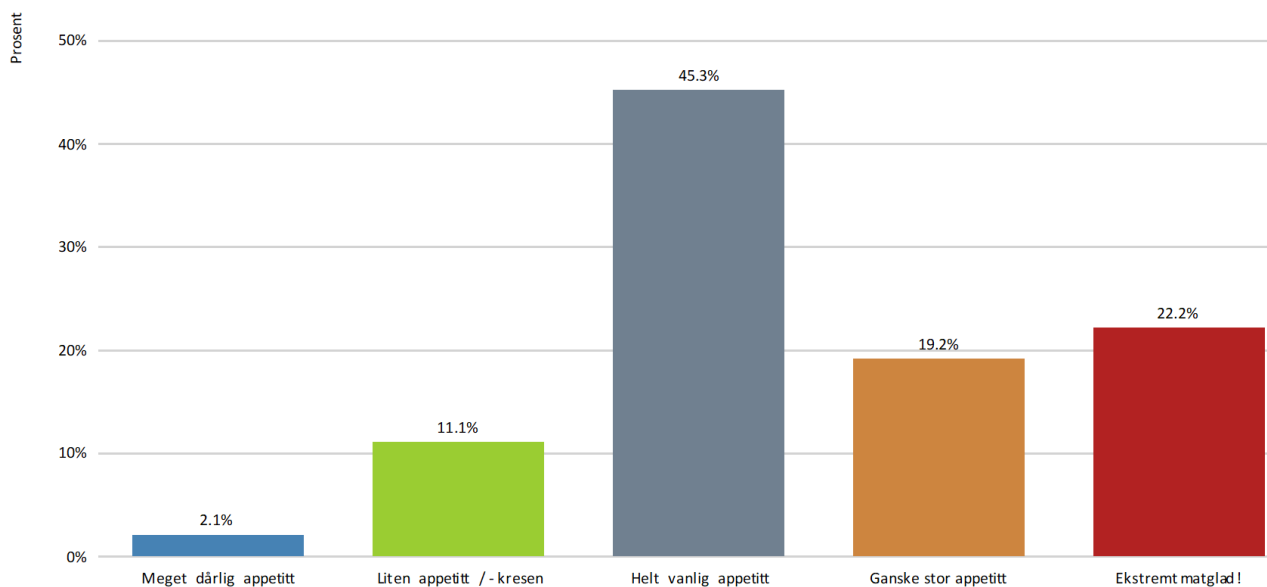
Navn	Antall	Prosent
Ja	182	77,8%
Nei	38	16,2%
Vet ikke	14	6,0%
N	234	

Har hunden uvaner (tendens til repeterende atferd, hyppig slikking, biting o.l.)?

Navn	Antall	Prosent
Nei, hunden har ikke slik atferd	224	95,3%
Ja, hyppig biting i poter	2	0,9%
JA, mye slikking forbein	3	1,3%
JA stadig slikking/biting flanke/lår	2	0,9%
JA, jager hale meget ofte	0	0,0%
Ja, annet	8	3,4%
N	235	

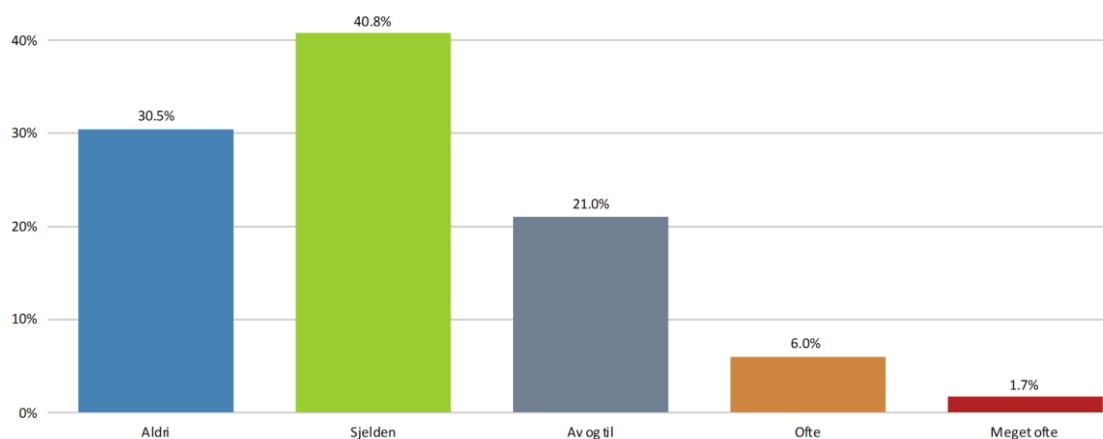
TIL SLUTT NOEN «ANDRE ATFERDSTREKK» ☺

Er hunden glad i mat?

Navn	Antall	Prosent
Meget dårlig appetitt	5	2,1%
Liten appetitt / - kresen	26	11,1%
Helt vanlig appetitt	106	45,3%
Ganske stor appetitt	45	19,2%
Ekstremt matglad!	52	22,2%
N	234	

Hender det at hunden stjeler mat?

Navn	Antall	Prosent
Aldri	71	30,5%
Sjelden	95	40,8%
Av og til	49	21,0%
Ofte	14	6,0%
Meget ofte	4	1,7%
N	233	

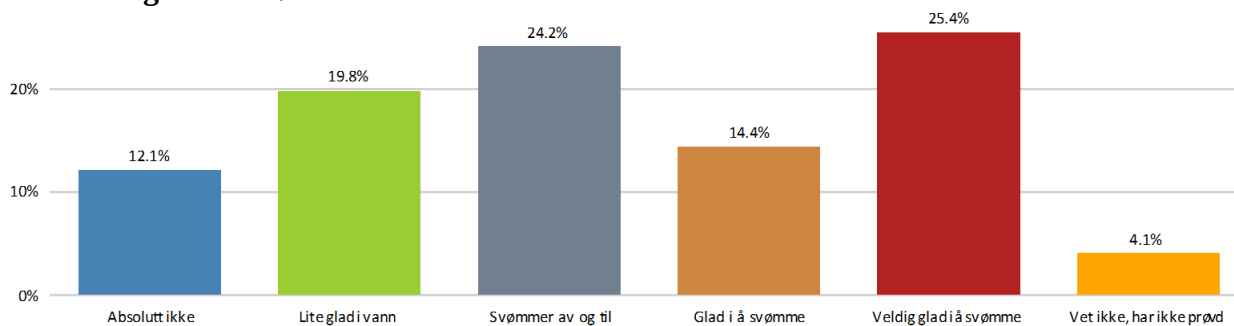
Hvis den får mulighet; hender det at hunden spiser møkk/avføring?

Navn	Antall	Prosent
Aldri	105	45,7%
Sjelden	64	27,8%
Av og til	38	16,5%
Ofte	17	7,4%
Meget ofte	6	2,6%
N	230	

Hvis den får mulighet; hender det at hunden ruller seg i møkk/avføring?

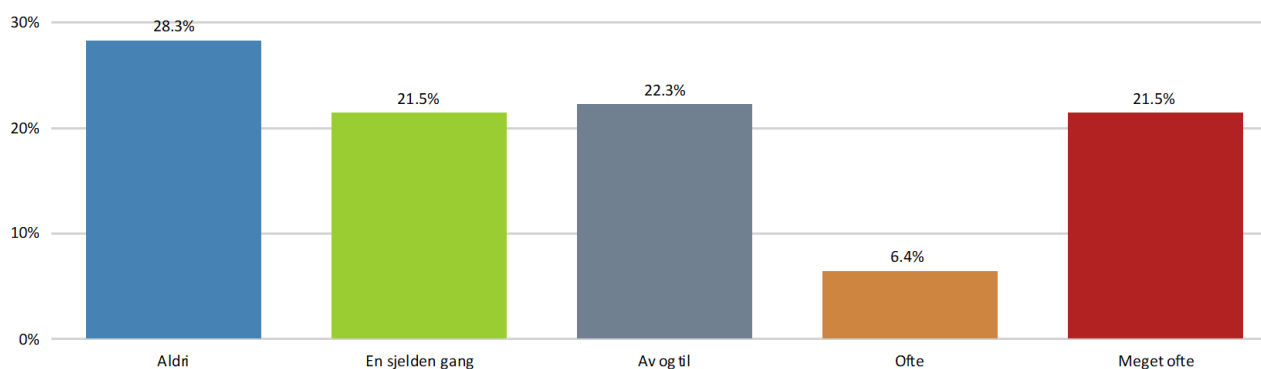
Navn	Antall	Prosent
Aldri	177	76,6%
Sjelden	37	16,0%
Av og til	15	6,5%
Ofte	2	0,9%
Meget ofte	0	0,0%
N	231	

Er hunden glad i å svømme?

Navn	Antall	Prosent
Absolutt ikke	39	16,7%
Lite glad i vann	45	19,3%
Svømmer av og til	55	23,6%
Glad i å svømme	41	17,6%
Veldig glad i å svømme	47	20,2%
Vet ikke, har ikke prøvd	6	2,6%
N	233	

Sover hunden din i sengen?

Navn	Antall	Prosent
Aldri	66	28,3%
En sjelden gang	50	21,5%
Av og til	52	22,3%
Ofte	15	6,4%
Meget ofte	50	21,5%
N	233	

Får hunden ligge i vanlig sofa?

Navn	Antall	Prosent
Nei, aldri	33	14,1%
Nei, sjelden	8	3,4%
Av og til	33	14,1%
Ofte	33	14,1%
Meget ofte	127	54,3%
N	234	

Oppsummering

Generell del

1. I undersøkelsen kom det inn 235 besvarelser. I forhold til de ca 747 Groenendael som er registrert i NKK 10 årsperioden (2008-2017) utgjør det en «svarprosent» på ca 35%. Det er et meget bra resultat.
2. Kjønn: totalt 235 (45,1% hannhunder / 54,9% tisper)
3. 16,2% av hundene var kastrede, ~19% av hannhundene og 14% av tispene. Flere hunder kastreles av helseårsaker (67%) i forhold til uønsket atferd (14%).
4. Det er spesifisert dødsårsaker på 52 hunder. Det er registrert flest tilfeller av kreft, «alderdo», atferdsproblemer og «annet».
5. Eierne er meget positive til å delta med ytterligere spørsmål og blodprøver for å støtte forskningen på rasen.

Helse

- 384 svarte på spørsmålet om hundens generelle helse. 92,5% av eierne var godt eller meget godt fornøyd med hundens helse, mens 6,3% vurderte helsen til middels. 0,8 prosent karakteriserte helsen som dårlig/meget dårlig
- 23,6% responderte på at hunden har hatt problemer med hud/pels/øre.
- Det er registrert flest hunder med kløe/hudirritasjon, ørebetennelse og analkjertelproblem.
- For tannfeil er det tannstein som er hyppigst registrert i rasen
- 23 av hundene (9,9%) oppgis med større fordøyelsesproblemer.
- Bare 2 hunder er registrert med betennelse i bukspyttkjertelen.
- 5 hunder (2,1%) oppgis med brokk; 4 spesifisert som navlebrokk, 1 «annet».
- 8 eiere oppgir at hunden har hatt symptomer på hjertesykdom (3,4%),
- Ca 7,3% av eierne (17 stykk) rapporterte om generelle symptomer fra luftveiene på hundene.
- Kennelhoste (45 hunder), nesemidd (8 hunder) er de vanligste rapporterte enkeltårsakene.
- Anmerkninger på øye er registrert hos 26 hunder (11,1% av hundene), anmerkninger på rennende øyne og øyebetennelse er hyppigst.
- De fleste eiere oppgir at de oppfatter at hundene har normalt syn (87,9%), mens 26 eiere (11,3%) mener at synet er litt nedsatt. 2 sier at hunden ser dårlig.
- For 22 hunder (9,4%) oppgis det problemer i ledd/muskel skjelett.
 - Patellaluksasjon ikke registrert.
 - Artrose er registrert hos 12 hunder.
 - Korsbåndskade ikke registrert.
 - Uspesifikk halthet hos 8 hunder.
 - Det er rapportert stivhet på 17 hunder og tegn på smerter hos 10 hunder.
- 165 av hundene (70,2%) i undersøkelsen er HD røntget, 8 (4,8% av de HD-røntgede) er oppgitt med HD. Kontroller mot data i NKK.
- 150 hunder er AD-røntget, 8 har AD.
- Det er anmerkninger på epilepsi-lignende tilfeller / epilepsi hos 20 hunder.
- Forhudskatarr (15 hunder, ca 14%) er hyppigste anmerkning på reproduksjonsorganer hos hannhunder.
- Hos tisper er det innbilt svangerskap (16 hunder/ ~12%) og livmorbetennelse (15 hunder/12%) som er hyppigst.
- Det er registrert bare 4 tilfelle av nyresvikt, men 12 eiere har krysset av for at hunden har hatt urinveisinfeksjon/nyrebekkenbetennelse;
- Det er registrert 3 tilfeller av hormonelle sykdommer.

- 27 eiere (11,9%) oppgir at hunden har hatt kuler/kreftsykdom. De fleste er svulster i hud (10) og forplantningsorganer (6). 7 eiere oppgir «annet» under kreft.
- Det er registreringer på dødsårsaker på 52 hunder. Det er registrert flest tilfeller av «alderdom/sykdom» (11), kreft (10), atferdsproblemer (10) og «annet» (10).

Atferd

- 84,4% svarte at de er godt eller meget godt fornøyd med hundens generelle atferd, 13,5% er middels fornøyd, mens 2,1% vurderer den til dårlig/meget dårlig.
- 99,5% oppfatter hundene som glade (riktig/meget riktig), **76,9%** som trygge, og 47,8% som tøffe.
- ~35,9% karakteriseres som engstelige i noen situasjoner (riktig/meget riktig), 16,5% oppgis som «pysete» («ganske riktig/meget riktig»).
- Ca 14,2% av hunden kan vise aggressive signaler («ofte-svært ofte») mot andre hunder av samme kjønn når de går i bånd, og 4,3% slåss ofte når de er løse.
- Den rapporterte frekvensen av knurring på voksne fremmede er ca 7,8%.
- 1,8% viser tegn til aggresjon hvis fremmede forsøker å klappe hunden.
- 12,3% av hundene ser ut til å ha relativt sterk/meget sterk angst for høye smell/skudd, mens 18,9% har sterk eller meget sterk angst for fyrverkeri.
- 7,2% av hundene har sterk angst for å være alene hjemme (sterkt/meget sterkt)
- Rundt 8,6% av hundene bjeffer ofte på fremmede voksne
- Ca 41,8% har en tendens til å bjeffe på dørklokken.
- 31,8% bjeffer ofte eller svært ofte når noen går forbi hus/hage.
- Ellers viser 33,5% «sterk eller meget sterk »trang til å løpe etter vilt, mens 47,2% vil gjerne løpe etter katter.
- 25,6% av hundene har sterk/meget sterk bærelyst.
- Under 5% av hundene viser tendens til ulike repeterende «aktiviteter».

Arbeidet videre.

Klubben klarte å få en god svarprosent og har nå fått en rapport over forekomsten av en del helse og atferds-utfordringer i rasen. Helseundersøkelsen vil sammen med generell kunnskap om rasen og opplysninger fra hundeeiere og ansvarlige oppdrettere gi en god oversikt over situasjonen.

Eierne er stort sett fornøyd med hundens helse og atferd. Når det gjelder helse framstår rasen som en rase med god helse. Det er likevel enkelte anmerkninger knyttet til hud, noe man ser på mange raser. Klubben kan undersøke nærmere hvor alvorlig eierne oppfatter dette og bør følge med på at utviklingen ikke går i gal retning. Det er også enkelte anmerkninger på fordøyelse. En god del tisper har innbilt svangerskap, men dette er også noe som er vanlig i mange raser. En del hunder virker stive/kan ha smerter fra muskel/skjelettsystemet. Det er registrert en del tilfeller av kreft. Det er også verdt å merke seg at det er flere anmerkninger på epilepsi-lignende tilfeller / epilepsi.

På atferdssiden er >84% godt eller meget godt fornøyd med hundens atferd. Selv om majoriteten av eierne er godt fornøyde er dette tallet en antydning lavere enn det vi ser i mange raser. Noen hunder er litt usikre/engstelige, men der er uklart om dette oppfattes som et problem. Ca 19% viser sterk angst for fyrverkeri. Flere raser ligger på dette nivået, noen få over, men mange ligger litt lavere på rakettangst.

Ved Veterinærhøgskolen vil vi kunne bistå med hjelp og kompetanse, og dersom klubben ønsker å gå nærmere inn på noen problemstillinger kan en diskutere om det er mulig å få til et samarbeid. Alle som ønsker det kan sende inn og lagre DNA-prøver fra syke hunder gratis hos oss, selvsagt anonymt hvis ikke eier har sagt noe annet. Det sikrer at vi kan bygge opp viktige forskningsmaterialer som kan bidra til utvikling av gentester til nytte for oppdrettere og hunder. Dersom klubben ønsker et samarbeid om det på spesifikke sykdommer, kan vi selvsagt diskutere det. Dette kan være strategisk lurt for klubben, da det kan ta lang tid å samle nok prøver å finne gener.

Vi er spesielt aktive for tiden angående ulike atferdsproblemstillinger der vi samler inn DNA-prøver fra hunder med og uten ulike former for angst. Vi har samlet inn mange prøver fra hunder med rakettangst og dette kunne være aktuelt for Groenendael også. Målsettingen på sikt er selvsagt å se om vi kan finne disponerende gener for angst/stabilitet. Alle slike undersøkelser er selvsagt konfidensielle når det gjelder enkelthunder og eiere. Epilepsi er også en egenskap som en kunne vurdere å samle materiale fra.

Til slutt vil vi minne om at denne undersøkelsen er konfidensiell når det gjelder opplysninger om enkeltindivider og eiere og at det ikke vil komme ut flere opplysninger enn den typen frekvenstabeller som er vist i denne rapporten. Dersom vi i fremtiden velger å lage en oversikt over forekomsten av sykdommer/atferder i ulike raser kan frekvensene fra Groenendael bli en del av en slik oversikt sammen med mange andre raser.

Jeg vil til slutt takke alle som har besvart undersøkelsen og bidratt til en meget god svarprosent. Dette har gitt et positivt bidrag for å skaffe en bedre oversikt over helse og atferdsutfordringer i rasen.

Oslo 16/3-2019

Frode Lingaas